

BÉTSI MAGYAR KURIR.

És

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr.

Indult: Kedden, Július' 30-dikán, 1853.

9.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Journal de Paris.) A' fő város körül, az erősségeknek szüksége régen clesmértetett: a' nélkül, hogy a' régibb időkre visszamenjünk, már 1814 és 1815-ben e' részben sokszor hallattak panaszok e' hiány miatt, sőt Napoleon még Sz. Helenában is fájlalta annak nem létét. Az azolta lefolyt 18 esztendő óta, katonai könyvek jelentek meg, melyekben az erre kívántató mód meghatattatott — vettetett: maga a' principium erősen állott, mert a' Párisi, és Vaterlói ütközetek nyilván bébizonyították a' szükségnek igazságát. 1850-ban a' kérdés ismét szóba jött, — a' Juliusi Revolutio' Európa elleni védelméről gondoskodott; az elmúlt idő tanúságot nyújtván, jövendőre nézve batorsági rendszabást kívántak. Soult Marsall Decemberben 1850-ban úgymint a' Cabinetumba történt léptekor, annyival inkább hajlandó volt, ebben a' részben a' közkívánságnak eleget tenni, mivel 1814-ben első volt, ki a' hiányt, melly Párisnak bévételeivel megbüntettetett, a' többi nehézségek sorából kiemelte, — ezt bizonyítja, a' Tsászár-akkor időben folytatott levelezése. Az a' gondolat tehát: „Párist meg erőssíteni“ akkor sem volt már előtte új, annyival kevésbé lehet 1833-ban 's még is az Ujságok ezt, mint valamelly hirtelen koholt planumot hirdtetik. Ez a' közkívánság tehát, a' Publicumból, a' Kamarákba ment által,

a' Miniszterek felszöllittattak annak végrehajtására a' beszéllő székben, a' Journalok helybenhagyták, 's már Dec. 9-kén 1850-ban a' Hadi Minisztertől parantsolat adatott ki a' munka elkezdésére. A' Kamarák 3 esztendeig 4 budgetben pénzt ajánlottak a' munkára, a' nélkül, hogy a' principiumot kérdésbe hozták volna, és tsak ennek az ajánlott Fundusnak következésében folytatódott a' megerősítés. Az 1853-ki budget felett való tanátskozáskor a' Kamaraabeli kívánságát kinyilatkozatá, hogy az erősségre megkívántató költségek, a' helyett, hogy minden esztendőben előfordúlnak, inkább egy különös törvény által, általánosan határozottassanak el; a' Miniszter betöltte ezt a' kívánságot, 's 1853-ban az Ülések elején, a' kívánt törvényt a' Kamara elibe terjeszté. Így állottak a' dolgok, mikor a' rendes — erősségeket illető tzikkelyre került a' tanátskozás: a' Kamara elhalasztotta a' dolgot akkorára, mikor különös törvény hozatik, ez pedig az utolsó Ülésekre halasztatott. A' törvény tehát nem vettetett félre. A' Miniszterium ennél fogva köteles volt, a' munkát az előbbi budgetből felmaradott fundusból folytatattani, 's ha azt nem tette, akkor az különös tekintetből elnézetelt, a' mivel a' Státushatalmak költsönösen tartoznak. A' Kamarák bizonyosan számot fognak arról kérni a' Kormánytól. A' kérdés tehát még fejtetlen marad, vagy is inkább abban az állapotban van, a'

mint a Kamaráktól 5 esztendő óta elhatároztatott.

(Moniteur.) Jul. 5-kén reggeli 4 óraker A gathe gözhajó rendeltetése helyére elérkezett. Berry Hertzegné csak ötödfel óraker szállott ki, minekutánna férje, Gróf Luchesi Palli, minden kísérök nélkül a hajó ormán megjelent.

Jul. 11 kén reggeli 5 óraker egy Párisi Politzia Commiszszarius, 6 Politzia Agenssel, Sarrans Ur, ki, mint Generál Lafayette nak Adjutánsa, a Juliusi Revolutió felöl írt munkájáról nevezetessé lön, — lakásának megmozozására rendeltetett. A Politziatiszt, minden iroványokat gondosan átvizsgálván, igen tudálkozott, midön egy kéziratra akadt ilyen tzím alatt „A politikai Feleknek állapotjokról Frantzia Országban“ mellyben republikai gondolatok valának elszórva: azért Sarrans Urhoz fordúlt evvel a kérdéssel: Az Ur szerzöje ennek a kéziratnak? — Igen is. Hát nem Carlista az Ur? Talán csak tréfálnitetzik? Nem biz én, mert okom van hinni, hogy Carlistanak házában motozok. — Nekem pedig okom van ismételni, hogy mindenkor Republicanus voltam, 's most is az vagyok. Illyen beszélgetés után a Politzia Commiszszarius bójelentette a dolgot a Politzia Praefecturához, 's végre kisült, hogy tévedés volt a névben, a mennyiben a motozásnak nem a Republicanus Sarrans Urnál, hanem a Carlisai Sarran Urnál kelte vala véghez mennie.

Párisi lapok tele vagynak a Fő város megerősítéséről szöllo tzikkelyekkel: eleven színnel festik a veszedelmeket, a mellyek a lakosokat a szándék végrehajtásakor, fognak érni.

Néhány naptól fogva a fő város útszái minden szegeleteiben ezeket olvashatni krétával felírva: „Nem kelle-

nek bastillák!“ 's valahányszor letölletnek, más nap reggel mindannyszor, még csak a Tuileriák kapuin is látatnak.

A National zár alá tétetett, mivel 4 városnak, — Páris körül tzélba vett megerősítése ellen költ Protestáctzióját, tette közhírré.

(Journal de Paris.) Bourges Jul. 15 kén. Bém Lengyel Generális, ki ide azért jött, hogy földiei közzül azokat, kik hajlandók vólnának abba a Lengyel seregbe állani, mellyet ö Dom Pedro nevében felállított, öszveverbuválja, Jul. 14 kén estve, — Bourgestől 4 mértföldnyire fekvő Mehn nevű városkában megölettetett. Ö ide olly tzélből vonta magát, hogy már az elözt Bourgesben néhány szökevények által nyilvánösított rágalmaszoktól, megmenekedjék. Azomban vélt menedékhelyén sírját találta, a midön Jul. 14 kén egy Lengyel nevet (még nem tudatik az igazi völt e) a verbuváló lajstromba felírja, azután a Generálishoz megy, ennek jobbát balkezével megfogja, mintha azt barátságosan akarhá szorítani, — azomban hirtelen jobbával egy pisztolyt kiránt, 's azt a Generálisra sűti, és elszalad. Mint mondják, a golyóbis köldökét érte a Generálisnak. A gyilkost mindenütt nyomozza a Justitz, de még eddig sikeretlenül.

(Journal de Paris.) A Juliusi nagy innepre nagy szorgalommal tétetnek a készülétek. Az első nap, úgymint Jul. 27 ke az akkor elesett hösök emlékeztetekre innepeltetik: a másodikon a Király a sereget, és a Nemzeti Gárdát fogja megmustrálni, a harmadikon köztönséges játékok, és multságok tartatnak. Ehez képpest 27 kén a Fő Városnak minden templomaiban könyörögni, 's az elhunyttak sírjain a gyásznak külömbféle symbolumai fognak felállittatni. A nagy hadi hajóból, melly

jelenleg a' Sainán erre az innepre építetik, reggeltől fogva ésvégig, fertályonként fog lövöldöztetni. 28 dikán ugyan csak ez a' hajó egy kis flotta által megtámadtatik, azután a' tsatát nagy tűzijáték zárja bé, melly a' Sainának a' Pontroyal, és Pont de la Concarde közt való részén elterjed. — A' Tuileriák kertjében 500 muzsikus, egy arra építendő karozaton, Symphoniákat fog zengedezni. 29 kén 16 házaspár egy nagy vendégségre hívatatik meg, mellynel a' Magistratus, fő polgári, és katonai tisztviselők, és a' Miniszterek is jelen lesznek. Az innep után, a' Városbált adand, mellyre 2000-re felül lesznek meghíva, 's hihetően a' Király, és Királyné is megtisztelnek jelenléttel. A' Pontneufőnő nagy oszlop lészen zászlóval kitűzve. A' Sainán halászat fogja a' játékokat, és mulatságokat nevelni.

TÖRÖKORSZÁG.

Jul. 5 kén egy emlék oszlop emellett annak emlékezetére, hogy az Orosz Sereg a' Bosporusban volt. Ez az oszlop áll egy 50,000 fontos nagy szikla darabból, melly néhány nappal azelőtt, Baltalimánból, Chunki'ar Iskelessibe szállított. Ebbe a' szikla darabba, az Orosz sereg elmenetelének napja a' Bosporusból, fog kivésni.

Jul. 9 kén a' nem régen elégett Pérában, Aga Dschamissi körül, ismét gyuladás támadt, melly 5 házat, és több boltokat porrá égetett.

Az Orosz sereg Jul. 8 kán hihetetlen sebességgel, 's az itt tanyázó Orosz gőzhajók segédelmével, hajókra szállított, 's élvén a' kedvező széllel, 10 óra tájban a' fekete tenger felé evezett. Egyetlen egy linea hajó maradt hátra, melly Gr. Orloffot, hólnap után Odessába viendi.

Gróf Orloff ma volt bútsú audientzián a' nagy Urnál; kitől kegyességgel fogadtatott. A' Sultán egy saját kezével írt, Ő Felsege Miklós Császárhoz szülő bépetsélt levelet is adott által a' Grófnak, nem külömben 7 brillánttal kirakott pixist, a' Bosporusban jelen volt Orosz tisztek számokra. Audientzia után a' Printzkekhez vezetett bé, kiknek kedveltető magaviseleteket, különösen Abdul Meschidét nem győzte eléggé magasztalni.

A' Fő városban a' pestis egészen megszűnt.

NAGYBRITANNIA.

Midőn az Alsó Háznak Julius 15 kén tartatott Ülésében a' Kelet Indiai bill felől akartak biztossági tulajdonságban tanátskozni, Vrottesley Ur elő állott javallatjával, melly szerint abban az esetben, ha az Irlan di Egyház Reformbill felett a' Felső Házzal meg nem egyezhetnének; felszólítja az érdeemes tagokat, fontolják meg előre, minő határozatot tegyenek? Javallatjának támogatása végett; azt az észrevételt tette, hogy minekutánna már egyszer a' Ház elfogadta az Egyházi Reformnak alapszabásait, ezeknek előmozdítása felől gondoskodnia kötelességében áll. Az Alsó Háznak kétségbe hozhatatlan jussa van, a' másik Háznak viseletére felvívgyázni, valamint annak módosításait elfogadni, vagy felrevetni. Nem lehet halgatással elmellőzni, hogy midőn a' bill az Alsó Házban nagy majoritással fogadtatott el, ezt a' tettet, a' másik Helyen (Felső Ház) erőszakos rendszabásnak nevezték! (halljuk! halljuk!) az is tudva van, hogy nagy befolyású emberek kinyilatkoztáták, hogy nélkül nem csak a' rendszabások nem tetszenek, hanem maga ellen az alap ellen is vagyon kifogások. Ő azt hiszi, hogy avval a' billlel, a' Reformnak egész alapja féldön-

tetik, azért is kötelességének tartja, a' veszedelemnek ilyen lehetősége mellett a' Házat felszólítani — vigyázatra. P e e l Ur a' javallatot szükségtelennek vélte lenni, egyszersmind kérte a' Házat ne hagyja magát hamis hírek által félrevezettetni, ennyivel legalább tartozik, a' Törvényhozó hatalom másik ága méltóságának, és függetlenségének. Ő azon nem azt érti, mintha nem lehetne eset, mellyben a' másik Háznak viselete felett, véleményünket ki kellene nyilatkoztatni, hanem ezen véleményt csak pusztá híren, és hallomáson építeni, vagy éppen olyanra valamire vetemedni, a' mi fenyegetődzéshez hasonlít, előtte egy átaljában illetlennek látszik: onnan reményli, hogy az érdemes tag, javallatját vissza veendő, 's az által illy kedvetlen feszegetéseknek véget szakaszt. O'Connel Ur úgymond, senki sem hagyja kevésbé helybe az Egyházi billt, mint ő, mivel Irlandnak nem nyújtja azt a' segedelmet, mellyet jussa van kívánni; — de ha a' Lordok ilyen mérsékelt Reformot is megtagadnak, mitsoda kinezés van azután más nemű rendszabásokra? Evans Oberster, az előtti Szónokot következetlenséggel vádolja, a' mennyiben a' Felső Ház ellen kél ki, holott maga is az Egyházi billt ellen szavazott. Lord E b r i n g t o n a' javallatot támogatván, azt mondta, hogy neki nintsz szándeka azt a' gyülekezetet felelembe ejteni, mellynek idővel talán ő is tagja lehet, — de más részről a' nép eránt is van kötelessége, mellyet roszszül töltene bé, ha viseletére nézve, pusztá formák által engedné magát vezetetni. Ő egy vólt azok között, kik az erőszakos bill mellett szavaztak, de ő ezt a' Minisztereknek csak abbéli állítások után tette, hogy nem sokára Reform rendszabásokhoz nyúlnak. Az Irlandi Egyházi bill által, a' Miniszterek ígéreteket teljesítet-

ték, 's igazgatásbeli léttelket ahöz kaptsolták. Ha tehát a' Felső Ház azt a' billt félrevetné, úgy nem tsak a' mostani Igazgatóságnak el kellene öszlani, hanem azok a' tagok is, kik az erőszakos billt az említett okokból támogatták, a' legnagyobb zavarodásba jönnének, Constituenseiknek által ellenében. Tökélletes igazság, hogy a' Miniszterek kötelezték legyen magokat; hivataljokban egy óráig sem maradni tovább, ha az Irlandi Egyházi Reformbill, az egyik, vagy másik Házban által nem menne, 's ezta' fogadást ezennel ismételi, (halljuk! halljuk!) de tisztelt barátjának javallatja, inkább fenyegetődzés a' másik Ház ellen, a' mi által pedig a' körülműállások nehezebbekké tétetnek. Ő meg van a' felől győződve, hogy a' javalló Ur a' Minisztereket nem akarja zavarodásba hozni; azért Őtet kéri Collegái nevekben is, venné vissza javallatját. V r o t t e s l e y Ur maga részéről ugyan szívesen vissza venné a' javallatot, ha abban egyébberánt azok az Urak, kilt azt támogatták, megegyeznének. Mivel ez azomban meg nem történt, szavazásra került a' dolog, a' midőn a' javallat 160 szóval 125 ellen félrevetettet.

P O R T U G A L L I A.

Londoni lapok a' Jul. 5-kén véghez ment tengeri ütközetről ezt közlik: Napier Admirális az ellenséget újlag haddal kínálta meg, de ez el nem fogadta. Erre Délutanni 2 óraker az ellenséges hajók helyeket elfoglalták, először is Dom João, a' Commodornak hajója, túl rajta a' Rainha, chez legközelebb Princesa Real, hátúlja megett egy nagy Corvett: azonkívül nagy közt egy egy brigg, vagy Corvett állott, úgy hogy ágyúinkkal köztök dolgozhattak. 3 óraker, 20 minutaker Napier Admirál kítűzte a' Királyi zászlót, 's így evezett az ellenség felé: sem-

mit sem gondolván a' rettenetes lüzzel, mellynek ki vala téve, egyenesen az ellenségre rohant: ő első volt, a' ki Rainha hajóra felmászott, 's tisztjeitől támogatván, minekutánna egy fél fertályig vitézül hartzolt, 's egy vas ruddal oldalában megsebesítettett, 2 vagy 3 tisztjei a' hajó ormára ugrottak. A' hajó fedelezetén véres ütközet támadt, a' midőn a' Rainhának Kapitánya szembeszállott Napierrel, 's ezt hihetően által is szurta volna, ha az Admirál szakátsa egy szeretsen, szándékában meg nem előzte, 's az agyarkodót agyon nem ütötte volna. A' szakáts azután a' Commandánsnak kardját, 2 pistolyát, 's arany óráját elvette; látván Dom João, Rainhának szerentsétlenségét, odébb állott, 's ennek példáját a' többi Briggek, és Corvettek is követték, de az Admirálsi hajó által üzöbe vétettek, 's már 6 órakor Dom João le vette Dom Miguel zászlóját. Jul. 6 kán a' prédával Lágos felé indultunk: a' Rainhában volt 80 ágyú, 's 850 katona, Dom João-ban 74 ágyú, 850 ember, Princesa Realban 56 ágyú, 640 ember, Freitásban 48 ágyú, 580 ember, Princesa Corvetben 24 ágyú, 520 ember. A' halottaknak, 's megsebesítetteknek száma még nints tudva. Góblet, és George Kapitány; 's Woolridge hadnagy elesetek, mintegy 20 tiszt sebesítettett meg. Az ellenség részéről is egynehány Kapitány elesett, 's mintegy 200 közlegény megsebesítettett. Hajóink kevéső károsítottak meg.

(Lisbonai Újság.) Jun. 24-dikén Alemtejo Provintziának némelly részeiben; nevezetesen Thomárban nyughatatlanságok történtek. Bizonyos Hespahelnnek vezérlése alatt — egy Contrabandierekből álló nagyobb részint Spanyol csoport, a' védetlen

hagyott városba béültött, a' tömlőtzők ajtait felfeszegette, 's több lakosokat kirablott. Azomban a' Torres Novasi, és Santaremi, úgy szinte a' Thomari Corregidor megtették a' szükséges rend-zabásokat, úgy hogy többé a' gyilkosok nem mertek a' Városhoz közelíteni, noha szándékjuk volt Torres Noasba is béütni. 25 kén az Abrantesi Gubernator 300 legényt rukkoltatott ki, és már 27-kén tudósította a' Kormányt, hogy a' békesség telyesen helyre állott.

(Morning Herald.) Oportó Jul. 8-kán. A' megérkezett Birmingham gözhajó azt a' hírt hozta, hogy Dom Pedro hajóserege, a' Sz. Vincenti foknál, Dom Miguel flottáján telyes győzedelmet vett, még pedig tsak 21 ágyúlövessel. Jul. 5 kén Lordellónál is egy kis tsata támadt, hol hasonlóul Dom Miguel visszaverettetett.

Univ Jul. 26 kán és 27 kén 104 Cholórába esett betegek vitettek ismét a' Lisbonai ispotályba.

Az Oportói táborból jelentik, hogy oda, Dom Miguel seregéből 14 szökevények érkeztek légyen meg.

SVÉTZIA, ÉS NORVÉGIA.

Stockholmól Jul. 12-ről írják A' Király néhány hét óta betegeskodik, de mai napon már jobban érzí magát, 's ha hív Alattvalói kívánságai bételyesednek, Isten segítségével rövid idő múlva egészen helyre áll.

BURKUS ORSZÁG.

Hivatalos tudósítások a' Berlini Universzításban tanulók számát elképpen közlik: „Az 1853 dik Oskolai felsztendőben Vallástudományt hal-

gáltak a' Külföldiekkel együtt 588 en. Törvényt 611-en. Orvosi tudományt 541 en. Philosophiát 261-en. összesen tehát 1801 en. voltak a' hallgatók. Ezekon kívül 527-en voltak, kik magokat bé nem írátták, és így amazokkal együtt 2328 an vettek részt az Universzításbeli tanulásban.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Némelly politikai vétkesek ellen folytatott vádló irványok, Zveibrückenben nyomtatásban megjelentek. A' bévádoltak közzül említést érdemlenek: Virth August János, és Siebenpfeiffer Fülep Jakab.

Triest Jul. 13 dikán. Kikötőhelyünkbe Jul. 10-kén két Éjszak Amerikai Fregatt érkezett: az egyik Nicolson János Kapitány alatt 480 emberrel, és 54 ágyával, — másik Read Kapitány alatt 382 emberrel, és 40 ágyával: Nápolyból 16. Palermóból 12 nap alatt jöttek.

B É T S.

Ö Ts. K. Felsége Jul. 10 kén költ Kir. végzése által Felső Szilvási Mgs Nop tsa László Urat Hunyad Vármegeye Fő Ispányi Administratorát ezen Vármegeyének Fő Ispányává, és ugyan ott Ms. Fejérvizi B á l i n t Sámuel Urat minden taksa fizetés nélkül Királyi Tanátsossá méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Az Alsó Inni Auszt. Nagy Hertzzege ségi Kormány által, következő Kerülőlevél közöletetik az: úgy nevezett Giovine Italia (Ifjú Olasz Ország) felállott Sectára nézve: „Midőn ez előtt 12 esztendővel a' Karbonari társaság, Olasz Országot a' polgári rendnek egészleni felforgatásával fenyegette, hogy Ö Ts. Kir. Felsége, ennek a' veszedelmes társaságnak, tsábításaitól hív Alattvalóit meg mentse, 1821 ben Nov. 16 kán költ rendelménye által, ugyan

tsak annak a' társaságnak tzélját köz. hírré tette, ne hogy tapasztalatlan, és könnyelmű emberek, Riknek a' Felsőség a' tzelt tudokra nem adta, a' romlottság árjába bésodortassanak. Hasonló Atyai gond Ö Felségét arra határozta, hogy az újonnan felállott, nem kevésbé veszedelmes, sőt a' Karbonari társaság nagyobb léptsőjére ezen nevezet alatt: „Ifjú Olasz Ország“ há gott öszveköttetésre nézve, a' felyebbi rendszabást megújítsa. Ennek az Egyesületnek tzélja, a' törvényes Kormánynak, és polgári rendnek felforgatása: az eszközök, mellyekkel erre nézve élnek, az eltsábítás, és titkos Törvény szék által elítelt gyilkolás. Az tehát magától értetődik, hogy minden, ki e' Felségárulási tzélokot tudta, és emérte, a' mellett még is az „Ifjú Olasz Ország“ társaságba lépett, a' büntető Törvénykönyvnek 54-dik és 55 dik § sai szerént a' Társaságba ugyan bé nem lépett, de annak tzéljait tudta, hanem meg nem akadályoztatta, vagy tagjait bejelenteni elmulasztotta, hasonló büntetés alá esik, — és így a' jelen hirdetménynek napjától fogva, senki sem fogja magát mentetni, hogy a' Társaság tzélja felől semmit sem tudott. A' ki tehát e' jelen órától fogva, az említett Társaságba lép, vagy azt megakadályoztatni, s tagjait feladni elmulasztja, a' büntető Törvénykönyvnek 52 dik 53-dik, 54 dik és 55 dik § sai szerént fog elíteltetni. Béts Jul. 21 kén 1853. Talatzko János. Báró Gestietitz Alsó Ausztriai Kormány Praesidens. Báró Bartenstein Alsó Ausztriai Kormány-Tanátsos, és Városi Kapitány.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'sony Julius 26-kán. A' Rk. és Rk. naponként folytatják országos üléseiket mellyeket rendszerént Kerületi ülések előznek meg; holott az ur.

barialis 8 dik tikkely deák fordítása, 's a' deák és magyar. Felírási javallat vizsgálataának bevezetése mellett, a' minap Kerületi tanátskozásra utasított beiktatási tartozás forogván fel, meghatározatott, hogy a' 600 forintba megállapított „Maximum“nak, ha színte az eladási bets felyül haladná is a' nevezett summát, azon alól pedig, annak irányához képest, mindég tsak 60 ad része fizetessék taksa gyanánt az Uraságnak. Nehogy azomban a' jobbágytelkeknek határok közzé nem szorított egybehalmazása ugyantsak egy kézben, az adózó népre nézve káros legyen, a' 67 dik országos gyűlésben a' 10 ik fejezet szerént meghatározatott, hogy egyes jobbágy, olyan helységekben, mellyek 40 telkeket foglalnak magokban, 1—40—80 telkűekben 2—80—120 telkűekben 3—120-tól végetlenig 4 telkelnél többet ne bírasson és szerezessen, ide nem értvén a' bírói executió, testamentom 's a' t. által történhető örökösödést. A' 11-dik fejezetben a' jobbágy telkek elzálogosítása megtiltatik. A' 12 dik fejezetben a' jobbágyok elmozdításának esetei meghatározatnak. Ezen elmozdítás mindazáltal tsupán a' közönséges gyűlésnek tett jelentés, és az e'végre kiküldött Deputáció tudósítása után, a' törvényszék hozott ítélete mellett történhetik meg. A' 11-dik fejezetben megállapítatik, hogy ha az Uraság, jobbágya elmozdítása után, mást helyette nem állíthatna, a' Szolgabíró felelet terhe alatt a' legközelebbi gyűlésben fedezze fel az elhagyott telket; a' Vármegye annak művelésére szorgalmaztassa a' közönséget, melly ha a' helybeli fogyatkozások miatt lehetséges nem volna, az urbarialis sessiók számából törültsék ki; hogyha pedig az Uraság keménysége miatt hagyta volna el azt a' jobbágy, abban az esetben a' büntető törvénykönyv er-

re nézve szabott fenyítéke vételik elő, a' telek, vagy a' közönségnek, vagy annak, ki azt művelni akarná, adatván által. Végezetre a' 15 ik fejezetben a' szabadon elköltözhetés a' törvényes atyai hatalom épségben tartása mellett, a' jobbágyok és sellérek gyermekeire is terjesztetik, erre tsupán az illető Tisztviselőnek bizonyságlevele kívántatván meg. A' tegnapi Országos ülésben már a' második urbarialis tikkely vételődék fel.

A' Dunántúli Főtiszt. Superintendia Jun. 13. 14. 15 napjain Győrben a' Ref. parochialis háznál és nevezetesen a' templomban, mindennűn oda gyülekezett számos Uri vendégeknek 's idegeneknek jelenlétében tartotta az esztendőnként előfordulni szokott közgyűlést, Szilassy József Főispány Superintend. Főcurator 's a' t. O Nagyságának távollétében Tek. Pazmándy Dienes, Komáromvármegyei Alispán 's Coadjutor Curator, és Főtiszt. Superintendens Tóth Ferentz Theol. Doct. 's Pápai Predikátor Urnak Előülések alatt; a' hol és a' mellyben 16 Papi Candidatus szenteltetett fel a' Predikatori Sz. hivatalra. Ugyan itt a' többek közt a' Pápai Ref. collegiumban több Tudományoknak Magyar nyelven leendő tanitása elhatározatott; a' Superintendia kebelében lévő Ref. Ekklezsiák javára némelly tzelirányos rendszabások tétettek. Nevezetessé teszi ezen gyűlést különösen az, hogy a' Pápai Ref. Collegium és az abban tanuló ifjúság továbbbi előmenetelére, virágzására, Sz. Vallásunk iránt viseltető keresztyéni buzgóságból Tek. Kazay Gábor Ur, Tót-Vásónyi első rendű közbírtokos és a' Veszprémi Egyházi Megye Coadjutor Curátora, — több két, három 's öt száz forint alapítványokat tett jólelkű hazafiakon kívül, — a' nevezett iskolának tíz ezer forintot pengőben vólt

kegyes, halála esetére, ajánlani. Magyarok Istene teremts és rendelj több ilyen a' közintézetek iránt forrón buzgó 's kegyes Nestorokat!!" T. M.

Hontból. Dörgő villámlások, szélveszek és galamb-tojásnyi nagyságú jégekkel kevert ítelet ment e' Megye Báthi járása néhány határain (Bori, Szántó, Magyarad, Csank's a't.) keresztül Jul. 8-dikán. Könnyezve néztük, miképpen az iszonyú jég a' már megérett gabonát elverte, a' már virágozni kezdő dohány kórót derekon ketié tördelte; úgy hogy a' hol az előtt gazdag gabona fejek hajladoztak, most üresek tsüggnek, a' hol az előtt erdő forma dohány büszkelkedett, ott most csak kórókat szemlélünk. A' még érve nem volt tavasziban nints olly sok kár; de az ősziben temérdek.

Munkács Jul. 16-kán: Nálunk e' f. hón. 7 kén egy Magyar Olvasó Társaság állott fel honni 's vidéki tagokból, Papok, Vgyei 's Uradalmi tisztekből 's Városi Tanátsunk tagjaiból Kövesligeti Román Ferentz terve 's ügyekezete után. A' városi Tanáts szívesvölt egy tsinos szobát ajánlani ön házában e' kisded magyar intézet ápolására, mellynek, ha szerentse szolgál, kedve lehet majd Casinóvá nőhetni. Az említett napon tartá első gyűlését, a' tervet megállapítá, tagokat 's tiszteket választá 's pénzt gyűjte össze könyvek 's folyóirások szerzésire; a' könyvek minősége iránti tanakodás pedig az Aug. 18-kán tartandó gyűlésre halasztatott. Igy lassan, de szélesen készülve, lesz valami belőlünk. D.

Rév-Rómáromban Jul. 3-kán a' hévmérő 15 reaum. fokon állván az egész láthatárt lenge felhők boríták, az

idő lanyha volt, az eső több ízben permetezett, de olly parányi szemekben, hogy azt inkább ködösésnek mondhatni. 9 óra tájban estve egy hirtelen fénybámulásra gerjeszte. Ez rakéta alakú futó tűz volt a' levegőben 's tüzlántésképen vonult az alatt lebegő fellegek alatt tiszta fejéren minden zörrenet nélkül délkeletről éjnyúgotra. A' látkörnek mintegy felét befutván egy előtte szállongott fellegbe juta, de még sem oszlek azonnal el, mivel a' szakadozott fellegeken keresztül is villogott még néhány pertzig, míg elenyészett. E' tünnemény mintegy 7—8 lábnyi hoszszú tüzfény volt, fejét 3—4 hüvelyknyi átmérőjű lángmassza képezé, az ebből nyúló test mind inkább vékonyult, míg végre rongyadozó fényben végződött. Mozgása egyenes irányú 's vonalú vala, sebessége nem nagyobb egy jó készültetű rakétáénál. Sz.

Igazítás-A' 4-dik M. Kurirnak 50 dik és 51 dik oldalán közölt tudósítás Szala Vármegyében Kapornokon költ, mint a' melly Apáturságot Mgs Scitovszky János Úr Rosnyói Püspök Jul. elején, mint Földes Úra meglátogatott 's atyai jótéteményinek olly szép és elfejthetetlen bizonságit hagyta hátra.

A' Pénz folyamat Julius' 29-dikén;
közép ár: —
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 5/52
Az 1820-beli sorsosok: —
Az 1821-beli hasonlók: 154 3/4
Betsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 55 for. keltek, mind Cont.
Bank-Aktziák keltek 1255 for. ton
Conv. Pénzben.